

A Kúria a dr. Sipos Balázs Tihamér ügyvéd által képviselt felperesnek - az ... Pénzügyi Szolgáltató és Tanácsadó Zrt. felszámoló által képviselt alperes ellen munkavállalói rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítása és elmaradt munkabér megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 24.M.824/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.641.677/2011/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.641.677/2011/8. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezését nem érinti. Abban a részében, amelyben a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.824/2010/35. számú ítéletét a rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása tárgyában megváltoztatta és a keresetet elutasította, hatályon kívül helyezi és a munkaügyi bíróság ítéletét - a jogkövetkezményre kiterjedően - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000,- Ft (Huszonötezer forint) és 6.750,- Ft (Hatezer-hétszázötven forint) áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint a Magyar Államnak felhívásra 129.600,- Ft (Százhuszonkilencezer-hatszáz forint) együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2009. november 4-én létesített munkaviszonyt az alperessel diszpécser munkakörben. A felek között írásba foglalt munkaszerződés nem készült, a munkáltató 60.000,- Ft havi személyi alapbért számfejtett a felperes részére.

A felperes közvetlen irányítását ellátó F. P. 2009. decemberében kelt, S. A.-hoz címzett feljegyzésében rögzítette, hogy - a megbeszélésük alapján - a teljesítményigazolás szerint a felperest december hónapra 212 óra után 192.000,- Ft munkabér illeti meg.

Az alperes a felperes részére december havi munkabéréből 2010. január 12-én 20.000,- Ft-ot fizetett ki. A felperes 2010. január 22-én kelt rendkívüli felmondásával az alperesnél fennálló

munkaviszonyát megszüntette arra hivatkozással, hogy a 2009. december hónapra járó munkabéréből 2010. január 15. napjáig mindösszesen 20.000,- Ft-ot fizetett meg a munkáltató, amely magatartásával megszegte a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 96. § (1) bekezdésében foglaltakat. Kérte, hogy az alperes fizessen meg számára 250.000,- Ft-os összeget elmaradt munkabér jogcímén.

A felperes a munkaügyi bíróságon előterjesztett keresetében a rendkívüli felmondása jogszerűségének megállapítását és az alperes 354.000,- Ft megfizetésére történő kötelezését kérte a jognyilatkozata jogkövetkezményeként, valamint elmaradt munkabér jogcímén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és arra hivatkozott, hogy a felperest három havi próbaidőre minimálbér megfizetése mellett alkalmazta. A felperes munkaviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatát pedig a próbaidőn belüli közlésre tekintettel tudomásul vette.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 24.M.824/2010/35. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes rendkívüli felmondása jogszerű és az alperest elmaradt munkabér jogcímén 354.000,- Ft, valamint ezen összeg 2009. december 16-tól járó kamatai és perköltség megfizetésére kötelezte. A munkaügyi bíróság az Mt. 141. §-ára hivatkozva megállapította, hogy a felperest a megállapodás szerinti munkabére a munkaviszony fennállása alatt megillette. A benyújtott teljesítményigazolás alapján bizonyítottanak találta, hogy a felperest 2009. december hónapban mindösszesen 192.000,- Ft munkabér illette meg, amelyből az alperes 60.000,- Ft kifizetését tudta igazolni, ezért az alperest munkabér-különbözetként 2009. december hónapra 132.000,- Ft megfizetésére kötelezte. Mivel az alperes a perben a 2010. január hónapra járó munkabér megfizetését sem igazolta, így további 30.000,- Ft elmaradt munkabért állapított meg az alperes terhére.

A felperes rendkívüli felmondása jogszerűségének körében hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság BH 2005. évi 405. számú eseti döntésére és ennek alapján megállapította, hogy a munkabér-fizetési kötelezettség tartós elmulasztása jogszerűen megalapozta a munkavállaló rendkívüli felmondását. A jogkövetkezmények tekintetében az Mt. 96. § (6) bekezdésében foglaltakat alkalmazva az alperest 30 napi felmondási időre járó munkabér megfizetésére kötelezte, amelynek összegét az Mt. 152. § (5) bekezdése alapján bruttó 192.000,- Ft-ban állapította meg.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék a 49.Mf.641.677/2011/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a 2009. január 22-én kelt munkavállalói

rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítására irányuló keresetet elutasította. A felperesnek járó elmaradt bér összegét 132.000,- Ft-ra és kamataira leszállította, továbbá rendelkezett az illeték és perköltség megfizetéséről is.

A törvényszék az ítélete indokolásában, az elsőfokú bíróság által hivatkozott 2005. évi 405. számú bírósági határozatra utalva azt állapította meg, hogy csak a bérfizetési kötelezettség tartós elmulasztása alapozhatja meg a munkavállaló rendkívüli felmondását, amely a perbeli esetben nem volt megállapítható. Az alperes a munkaviszony fennállása alatt eleget tett ezen kötelezettségének, amit a csatolt bérjegyzékekkel igazolt. Az alperes a minimálbérnek megfelelően fizetett munkabért a felperesnek.

A felperes a perben a havi nettó 150.000,- Ft-os személyi alapbérben történő megállapodást nem tudta bizonyítani, mivel írásba foglalt munkaszerződés a felek között nem volt, a meghallgatott tanúk pedig a felperes állítását nem támasztották alá, a 2009. decemberi teljesítmény-igazolás kizárólag erre a hónapra vonatkozott. Mivel a felperest terhelte a magasabb munkabér bizonyításának kötelezettsége és ez nem vezetett eredményre, ezért a törvényszék álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a felek a bérjegyzéken szereplő összegnél magasabb összegű munkabérben állapodtak meg. Ebből következően az alperes terhére nem állapítható meg a bérfizetés elmulasztásával kapcsolatos kötelezettségszegés, ezért a rendkívüli felmondás jogszerűsége sem.

A másodfokú bíróság külön vizsgálta a 2009. december hónapra kiállított teljesítményigazolást és azt állapította meg, hogy a személyi alapbért meghaladó munkabér feltehetőleg a felperes által teljesített túlmunka ellenértéke volt. Az alperes a perben ennek ellenkezőjét nem bizonyította, ezért a másodfokú bíróság is a 2009. december hónapra kiállított igazolást tekintette irányadónak. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az elmaradt munkabér megfizetése tárgyában 132.000,- Ft-ra leszállította.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének „hatályában történő fenntartását” és az alperes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a tényállást hiányosan állapította meg, mert nem rögzítette, hogy az alperes a felperes 2009. decemberi munkabérét január 12-én is csak részben fizette meg, ezért az ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését. Érvelése szerint az alperes megszegte az Mt. 102. § (4) és 155. § (3) bekezdését is, mert a 2009. december havi járandóságot nem fizette ki 2010. január 10-én, csak két nappal később, ezért a törvényszék megszegte a jogszabályi rendelkezéseket, amikor ezt nem róta az alperes

terhére. A felperesi érvelés szerint a másodfokú bíróság okszerűtlenül mérlegelt és megszegte a Pp. 206. § (1) bekezdését is, amikor a 2009. december hónapra járó bruttó 354.000,- Ft helyett mindösszesen 132.000,- Ft-ot állapított meg azzal az indokolással, hogy a felperes havi bére nem 150.000,- Ft, hanem minimálbér volt. Mivel a munkaszerződés írásba foglalásáról az Mt. 76. § (2) bekezdése szerint az alperesnek kellett volna gondoskodni és elmulasztása következményeként a bizonyítási teher rászállt, azt, hogy a felek milyen összegű munkabérben állapodtak meg, az alperesnek kellett volna a perben igazolnia, amelyet meg sem kísérelt. Mindezekből következően a törvényszék tévesen döntött és ezzel megszegte az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontját, amikor a felperes rendkívüli felmondásának jogellenességét állapította meg, holott a munkabér kifizetésének akár egynapos késése is megalapozza a munkavállaló nyilatkozatát.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

Az irányadó tényállás szerint a felek között diszpécser munkakör ellátására jött létre munkaviszony, amelyről írásbeli munkaszerződés nem készült. Az eljáró bíróságoknak ezért abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy írásba foglalt munkaszerződés hiányában a felperes személyi alapbérét a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján milyen összegben állapítják meg, ezen belül a felperest 2009. december hónapra milyen összegű munkabér illeti meg és az alperes késedelmes bérfizetése jogszerűen megalapozta-e a munkavállaló rendkívüli felmondását.

A törvényszék a jogerős ítéletében helytállóan állapította meg, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felperes a perben nem igazolta azon állítását, hogy a munkáltatóval 150.000,- Ft-os havi nettó munkabér megfizetésében állapodott meg. A rendelkezésre álló, aláírt bérfizetési jegyzékek, továbbá az a körülmény, hogy a felperes 2010. január hónapra meg nem fizetett munkabér jogcímén 2010. január 15. napjáig 30.000,- Ft-os munkabért igényelt ugyanis azt igazolják, hogy az alperes a felperes részére havi 60.000,- Ft-os munkabért fizetett. Ettől eltérően értékelendő az, hogy a felperes a 2009. decemberében teljesített munkaórái alapján az alperes alkalmazásában álló F. P. igazolása szerint 192.000,- Ft munkabérre volt jogosult. A törvényszék helytállóan állapította meg, hogy ez az összeg vélhetőleg a felperes által teljesített túlórák alapján került kiszámításra. A másodfokú bíróság által is igazoltnak talált 192.000,- Ft-os munkabért alapul véve kétséget kizáróan megállapítható, miszerint az alperes 2010. január 12-én mindösszesen 20.000,- Ft megfizetésével a munkavállaló részére járó munkabérnek csak a töredékét folyósította, melyet aggálytalanul

alátámaszt az a tény is, hogy a jogerős ítélet rendelkező része szerint az alperes - a felülvizsgálati eljárásban sem vitatottan - 132.000,- Ft elmaradt munkabér megfizetésére köteles, amely körülményt a másodfokú bíróság jogsértően értékelés nélkül hagyott a munkavállalói rendkívüli felmondás jogszerűségének elbírálásakor.

A munkáltatónak az Mt. 102.§ (4) bekezdése alapján bérfizetési kötelezettsége van, amelyet legkésőbb a tárgyhót követő hónap 10. napjáig kell teljesíteni (Mt. 155.§ (3) bekezdése). Ezen kötelezettség nemcsak a személyi alapbér, hanem a bérpótlékok kifizetésének kötelezettségét is jelenti. Amennyiben a munkáltató a munkavállaló részére a munkabérnek csupán kisebb részét fizeti ki, a teljes kifizetés időpontjáról nem tájékoztatja, a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét vétkesen és jelentős mértékben sérti meg, amely a munkavállaló rendkívüli felmondását megalapozza.

A perben a fentiek alapján az került bizonyításra, hogy a felperes személyi alapbére a munkaviszony fennállása alatt 60.000,- Ft volt. Az átlagkeresete azonban az Mt. 152.§ (5) bekezdése alapján - a 2009. decemberi munkabér összegében - 192.000,- Ft-ban határozható meg, ezért a jogszerű rendkívüli felmondása jogkövetkezményeként az Mt. 96. § (6) bekezdése alapján egy hónapi felmondási időre járó átlagkeresetként - a másodfokú bíróság által megállapított 132.000,- Ft elmaradt munkabér összegét meghaladóan - 192.000,- Ft illeti meg.

A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítéletnek a 2010. január 15-ig járó munkabér (30.000,- Ft) megfizetése iránti keresetet elutasító rendelkezését nem támadta, ezért a Kúria a jogerős ítéletnek felülvizsgálati kérelemmel nem támadott, az elmaradt munkabér összegére vonatkozó rendelkezését nem érintette, a jogerős ítéletnek a rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítására és jogkövetkezményének alkalmazására irányuló kereseti kérelmet elutasító részében a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróság ítéletét ebben a részében helybenhagyta.

A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetéséről.

Az alperes a másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2014. március 5.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné Dr. Csernay
Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő